

عنوان مقاله:

فهرست نویسی در دوران اسلامی

محل انتشار:

پژوهشنامه ادب حماسی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1384)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

سید رضا مصطفوی سبزواری - استاد دانشگاه علامه طباطبائی.

خلاصه مقاله:

اهمیت کتاب در طول تاریخ بشر کتمان‌ناپذیر است. نخستین خط شناخته شده در ایران باستان را «دین دبیره» - خطی که اوستا بدان نگارش یافته است - دانسته‌اند. در نخستین متن‌های پارسی دری شواهدی موجود است که موازین خاصی را برای کتاب و کتاب تایید می‌دارد. برخی از اسناد تاریخی نیز نشان می‌دهد که کتابخانه‌های گرانبها و بزرگی در قرون اولیه پس از اسلام در ایران وجود داشته است که از جمله کتابخانه صاحب بن عباد، کتابخانه جاحظ، کتابخانه علم‌الهدی، کتابخانه رشید و طواط، کتابخانه نوح بن منصور و نیز کتابخانه مدارس نظامیه در نیشابور و بغداد را می‌توان نام برد. بموازات اهمیت کتاب و کتابخانه، تدوین فهرست نیز برای کتابخانه‌ها امری ضروری شمرده می‌شده است: که از جمله اولین فهرست‌نویسی‌ها می‌توان به کتاب الفهرست یا فهرست‌العلوم ابن‌الندیم بغدادی اشاره کرد که از سده هفدهم میلادی در اروپا نیز شناخته شده بوده است. فهرست‌نامه‌های کتاب در زمینه فرهنگ و ادب فارسی حوزه‌ای فراتر از جغرافیای ایران داشته است که به عنوان مثال می‌توان از فهرست‌نامه‌های متعددی در شبه قاره هند نام برد که برای کتبی به زبان فارسی، عربی و اردو تهیه شده است که در این مقاله به تعداد زیادی از آنها اشاره شده است.

کلمات کلیدی:

کتابخانه، فهرست نویسی، فهرست نامه، نسخه های خطی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1542752>

